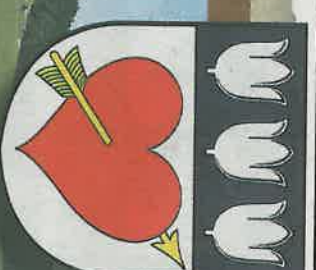

1. část

Lipotář

První písemná zpráva o Lipíálu pochází z roku 1316, kdy tehdejší osada patřila cisterciáckému klášteru ve Vizovicích. Německé jméno obce Lipiál bývalo Liebenthal, což v překladu znamená milé údolí nebo údolí lásky. S tímto jménem může souviset i symbol nejstarší pečeti. Jedná se o srdce šikmo prostrlelé šipou, které zdobí také znak a praporek obce.

Nejvyšším bodem Lipíálu je kopeček Vartovna (651 m), na němž kdysi portáři hřadali celý kraj před nálezdy kuruců z Uher. Obec se může pochlubit také přírodní památkou Eivovařička. Kde se vyskytuje většina z 8 druhů orchidejí, které zde rostou. Pozorně ohlé strany, vyznačené zejména svými vrzulem, se nacházejí v dřívějším zámeckém parku. „Dva z nich, jím habroliště a buk červenolistý, byly vyhlášeny v roce 2007 památnými stromy s názvy Lipiálský jilm a Lipiálský buk. Další památný strom tis červený se nachází v místní části Hluboček,“

poukazuje na přírodní bohatství obce její starostka Věra Dostálová. Udržba zeleně a zvelebování veřejných prostranství patří mezi priority zedějí radnice. V rámci jednoho z projektů zde bylo vysázeno na 90 stromů a 300 keří. Díky dotaci byl pořízen zameškalý stroj a obkáné mají k dispozici kompostéry na biologický odpad.

Nejdostupnější surovinou bylo a je v obci dřevo. Práce s ním se stala obživou mnoha lidí. Rodí se tu nejlepší dřevorubci v republice, kteří ovšem obstarávají také ve světové konkurenci. Ve Stihl TimberSports se proslavil Jan Svoboda, který získal již třikrát titul mistra republiky. Mnohé významné osobnosti u nás i ve světě jsou majiteli unikátních dřevěných replik automobilů z dílny Petra Marka.

V centru Lipíálu stojí barokní zámek z přelomu 17. a 18. století. K zámku patřila i tzv. anglická zahrada, která byla kdysi propojena lipovou alejí se zámečkou oborou, v níž se chovávali daňci a hažan ti. Velkým oříškem a problémem zůstává využití zámku. „Řádi bychom z něj udělali centrum spo-

lečenského i kulturního života, ale značné finanční náklady na uskutečnění záměru jsou pro nás nepřijatelné. V současné době není možné ani čerpat žádný dotační titul na realizaci,“ krčí rameny starostka Věra Dostálová.

Evangelický kostel se nachází v horní části obce. Byl postaven podle návrhu vídeňského architekta Josefa Zlatohlávka a také dnes patří k největším na Moravě. Slavnostní otevření chrámu se konalo 5. července 1907. Snad v každé rodině se našel člověk, který na jeho výstavbu přispěl – dřevem, povozy, prací i penězi. Veškeré snažení se soustřeďovalo u tehdejšího lipiálského faráře Bohumila Dobříše. V kronice sboru se píše, že sám také zasklil všechna okna.

Římskokatolická farost byla v Lipíále zřízena v roce 1795. Z této doby pochází i kostel sv. archanděla Michaela, před nímž se vyjímá socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1747 a dřevěný misijní kříž z roku 1937. Na jižní straně kostela se nachází hrobka některých majitelů panství hrabat ze Stolmitz.

K nejvýznamnějším rodákům Lipíálu patří akademický malíř a spisovatel Jan Kobzár. Za podpory firmy Baťa vystudoval uměleckou průmyslovou školu a po jejím dokončení odešel na Akademii výtvarných umění, kde studoval u profesora Maxe Svabinského. Byl milovníkem valašského folkloru, sběratelem pověstí i pohádek. Po ukončení studii pracoval u firmy Baťa a je autorem loga této firmy. Nejznámějším dílem je sbírka pověstí nazvaná O zbojnících a pokladoch, kterou sám ilustroval. Lipiál je také rodištěm dvou vy-

V čele obce stojí starostka Věra Dostálová.

Vítání občánků se v Lipíále nese ve slavnostním duchu.

Evangelický kostel se nachází v horní části obce.

Skupina Ogarů navazuje na bohatou folklorní tradici Lipíálu.

nkajících akademických sochařů. Karel Rezník vytvořil sochu zbojníka z roku 1949, která je umístěna na před budovou obecního úřadu. Antonín Chroňý se podepsal pod řadu portrétů státníků a významných osobností. Jako první sňal posmittou masku Jana Palacha. „Díky obětavosti Josefa Vaculíka a darům lipiálských občanů vytvořil i bustu T. G. Masaryka, která byla slavnostně odhalena u příležitosti 50. výročí vzniku Československa,“ uzavírá starostka Věra Dostálová.

V blízkosti římskokatolického kostela sv. archanděla Michaela stojí zedějí základní škola.

Lipiál se letos účastnil projektu Noc kostelů, nejvíce se do něj zapojily děti.

Lipiálský zámek by obec ráda proměnila v centrum společenského života. Zatím však chybí finance.

JAVOVEC